

چۆن ئاھەنگى جەژنى نەورۆزى نەتەوايە تيمان گۆرا؟ .. ئەحمەد رەجەب

لە 11/3/1970 ئىزگەي كۆماری عراق لە بەغدا بەیاننامەى 11 ى ئازارو ئاورۆكى رۆكەوتنى نوان بزوتنەوہى ئازادىخوازى كورد و حزبى بەعسى عەرەبى سىيالىزمى سەبارەت بە راگرتنى پرۆسە سەربازىيەكانى خوێندەوہو ھەر لە گە بىستنى رۆكخراوى حزبى شىوعىمان لە دەربەندىخان و بە ھاوكارى جەماوہرە پىادەو بە ئۆتۆمبىل خۆپىشاندانىكى گەورەيان رۆكخست بۆ دەربىرىنى خۆشى و پشتگىرى و خۆپىشاندىكە لە بەردەم چۆشخانەكەى ھەمە ئەمىنى پەزە تا بەردەم دائىرەى بەرىد درۆژەى ھەبوو، لە رۆژى دووہم واتە { لە 12/3/1970 } لە كەمپى خواوہو لە سەر (گۆرەپانى تۆنسەكە) رۆكخراوى حزب ئاھەنگى رۆكخست وتىادا وتارۆكى كورتى رۆكخراوہكە و چەندىن كۆپلە شىعر خۆنرايەوہ و بە گۆرانى و ھەپەركۆ كۆتايەات و، بەم چالاكىيە رۆكخراوہكە ھەنگاوێك بەرەوپۆش چوو ئەوكات سەرەراى ژمارەيەكى زۆر لە كەسانى پارتى و دستانىيان لە شارەكە ھەبوون بەلام رۆكخراويان نەبوو ئۆمە يارمەتيماندان و رۆكخراويان درۆستكرد.

لە بارودۆخى خۆشى و شادى ئاھەنگەكانى بەیاننامەى 11 ئازارو رۆككى شىوعىيەكان لەناو شاردە بوو ھەي ئەوہى زمارەيەكى لاوى خۆنگەرم پەيوەندى بە حزبەوہ بکەن و ھەروا گەرانەوہى زمارەيەكى تر لە ھاورۆيان كە وازيان ھەناوو لە بەر بارودۆخى تايبەتى خۆيان و، لە كاتى ئامادەكارى بۆ ئاھەنگگۆران جەژنى نەورۆزى نەتەوہى كورد لە پاش 10 رۆژى لە خوێندەوہى بەيانى 11 ئازار بە شۆوہەكى ئاشكرا لە رۆژى نۆيەمدا واتە لە 20/3/1970 ھەرشەيەكمان لە ئىستخباراتى عەسكەرى لە رۆي مولاژم سەعید و مولاژم سەلاح پۆگەيشت. سەعید ھاوسەرگىرى لە گە كۆكۆكى كورد لە خۆزانىكى ناسراوكردو خۆزانەكە ئاشنايان لە گەلماندا ھەبوو، مولاژم سەلاح لە بانىخۆيان كۆژراو ھەرشەكە ئەتۆت نابۆت شىوعىيەكان ئاھەنگ بگۆرن بۆيە { من و ھاورى مەلا ھەسەن نۆرۆي ئەندامى رۆكخراوہكە و كۆكۆكى دائىرەى رە } (ئاودۆر) { دەربەندىخان رۆيشتىن بۆ سەربازگەى بەتالىيەن (فوج) و لە دەرگای سەرەكى چاومان كەوت بە رەيس عورەفا منشد زامل چلوب وپۆمانوت وەك ئەزانى ئۆمە لە حزبى شىوعى عراقەوہ ھاووین و

ئەمانەت چاومان بە موقدەم خالید بەرپرسی ھەواڭگەری
(ئىستخبارات) بکەوت و، لای سەیر بوو واقى ورمائىمان وردبوو ھەو
وتى شیوعى ئەتەنەت موقدەم خالید بـئـنـن ؟ ئـمـەـش بە دووقـى
پـکـەـنـن و وتمان ئەى بوو سەیرە ؟ و بە پەلە چوو ھاتەو ھەو وتى
فەرمون .

چووینە ژورەکەى موقدەم خالید و، جگەرەىەکی لە سەر شـوازی تاقمى
ھەواڭگىرى داگیرساندو پـشـوازیلـکـردین و لای سەیر بوو زـر لە
خـبـایى بوو بە لوتبارزىیەو ھەو وتى ئـو ھەو کـن ؟ ئـو ھەو شیوعین ؟ چیتان
ئەوت ؟ .

وتمان ئـمە لە رـکـراوى حزبى شیوعى عـراق لە دەربەندىخانەو ھە
ھا تووین و لە رـى ئەفسەرو سەربازەکانتان ھەرەشەمان لـکـراو ھەو
نابـت ئاھەنگى { نەورـز } بـگـرـین و ھا تھاتووین ئاگادرتان بکەینەو ھە
بە شـو ھەو ھەو فەرمى و یارمەتیمان بدەن و رەزائەندى دەربەن .

دەستیکرد بە توورەى و چاوسورکردنەو ھەو ھەرەشەکردن و ئـو ھەو لە
حزبـکـى رـگە پـنـدراون و، لە پاش گەتوگىەکی چرو پـمـان قایمکردو
سور بووین لە سەر ئاھەنگـگـران و ئەویش پەيوەندى کرد بە ئەفسەرانى
پایە بەرزترو ھەرچـنـىک بوو ملیداو رازى بوو داوایکرد سەقامگىرو
ئاسایشى شارەکە پـارـزن و ئـمەش ئەومان بانگەشت کرد بـ
ئامادەبوون .

ھـشتا ناو بازاربووین و نەگەشتینە ما ھەو نامەىەکی ئاگرین پر لە
ھەرەشەمان وەرگرت لە بەرـز کاک ئەحمەد کەلارى — فەرماندەى
عەسکەرى ئەو تاقمەى لە پارتى دیموکراتى کوردستان بە سەركایەتى
ابراھیم ئەحمەد و جەلال تـا ھەبانی جیا بوونەو ھەو (جەلالى) ناویان
دەركردو چوونە ئـران و پاشان مستەفا بارزانى لـیانخـش بوو
گەرانەو ھەو کوردستان و جارىکى تر رایان کردو چوونە پا ھکومەتى
عـراق لە بەغدا و ھەو رـژنامەى ئەلنورىان دەركردو بە تاقمى
ئەلنور ناویان دەركرد و کاک ئەحمەد لە نامەکەیدا نووسىبووى :
بىستوویمانە حزبى شیوعى عـراق لە رـى ئاھەنگـگـران بە بـنەى
نەورـز ھەو ئەیەوت ئاسایش و ئارامى شاھکە تـکـبـدات و، وتراو ھەو
شیوعیەك وتار ئەخوئـتەو ھەو ھەو حـا تەدا ئـمە رازینین و ئەو
کەسەى وتار بخوئـتەو ئەیکوژین و لە کـتاییدا نووسىبووى : ئەگەر
کارکـى خراپ روو بدات ئـمە ئاگادارىمانداو ھەو ئـبا ھەو لە سەر
خـتـانە .

بە (پەيامبەرەکەمانووت) بە کان ئەحمەد بـئـنـن ، بە ھەو ئاھەنگ
ئەگـرـن و بە بـشـك ھاورـیەك وتارى حزبى شیوعى عـراق ئەخوئـتەو ھەو

هيوادارين ڪاڪ ئه حمه دڪه لاري هه وٺي ئا سا يڪردنه وهى بارودخه كه بدات و نه فرهت له شهرو ڪوشتن بڪات.

ٺٺمهش به پهله نامه مان نووسى ٻي : مه ڪته بي محلى سلڻمانى و ڪميهي جوتياران و بهرپرسى رڻڪخراوه ڪه مان } تيكڻ شهر عه بدوللا مهلا فرهج قهره داغى — مهلا عهلى و لهو ڪا تانه دا دڪٽر فارس ره حيم بهرپرسى ڪميهي جوتياران له ناوچه ڪه نه بوو، مهلا عهلى سهرلقى لقي 10 ي قاره مان بوو سهر به بزوتنه وهى پڻشمهرگه ڪانى ڪوردستان بوو له نامه ڪاندا به درڻڙى باسى بارودڻخى رڻڪخراوه ڪهى حزب و ٺاهه ننگى نه ورڻ زمان ڪردو وتمان هاورڻيانى رڻڪخراوه ڪه ٺامادهن ٺاهه ننگ بگڻرن و گوڻ له ڪهس ناگرين وٺڻمه باشين و هيوادارين بيرتان لامان نه مڻڻت و چاوهروانى ٺامڻڙگارويه ڪانتان ٺه ڪه ڻن و ٺٺمه ٺاماده ڻن و پڻش ٺاهه ننگه ڪه به ماوهيه ڪى ڪورت ٺامڻڙگارى و وهڻمه ڪانمان وهرگرته وه.

ٺه و شه وهى پڻش ٺاهه ننگه ڪه خهومان لڻنه ڪهوت و چه ندين ڪمڻبوونه وه مان ٺه نجامدا زڻرينه له گه ٺاهه نگران بوون و ڪه مينه دڙ بوون. ٺه مرڻ، رڻڙى جهڙنى نه ته وهى يي گهله ڪه مانه، جهڙنى نه ورڻزه، لاوانى خوڻن گهرم هاورڻيانى دهر به نديخان و ڙاڻه ناوو بانڻڻڻان و ڪانى ساردو و دڻهاته نزىڪه ڪان ههر له به يانى زوو دهستان ڪرد به ڪمڻڪردنه وهى ڪورسى و بردنيان ٻي گڻره پانى ٺاهه ننگه ڪه له ڪه مڻڻ خواره وه ٻي دانيشتنى ميوانه ڪان و، پڻش ٺاهه ننگه ڪه به دوو ڪا تڙمڻر هاورڻيان به پڻي بريارو نه خشه ي دابه شبوونيان دامه زران ٻي پاراستنى ئا سايش و ئارامى و پاراستنى ٺاهه ننگيره ڪان و، برياره ڪان به پڻي ديسيپليني حزبايه تي توند بوون و ٺهوانه ي ده مانچه هه ٺه گرن دهستانيشان ڪران (زوربه ي ده مانچه ڪان هى هاورڻيان و دڻستان بوون) و، وادانرا بوو هاورڻيان تڻڪه ٻه جه ماوهر نه بن و چاودڻرييان به ٺه ٺه ٻت به تايهت به رامبه ر به ڪه سانى نامڻو نه ناسراوو، ٺه گهر ته ڪه ڪرايان پڻڪدادان روويدا ههر گروپڻڪ له شوڻخى بمڻڻته وهو نه جوولڻت و ته نها فرمان له بهرپرسه ڪه وهر بگرڻت.

ٺاهه ننگه ڪه به سرودي نيشتمانى : ٺه ي ره قيب دهستان پڻڪردو له ناو چه پڻهرڻزاني گهرم و هوتافڪڻشان به ڙيانى حزبى شيوعى عڻراق و بزوتنه وهى ٺازادىخوازي ڪورد هاورڻ { ٺه حمه د رهجهب } چوهه سهر سه ڪڻ ٺاماده ڪراو ٻي پڻشڪه شڪردنى وتارى حزب ته حده ي مردن و، بريارمان و ابوو هاورڻيان له سه ڪڻ ڪه دوور بن ٻي ٺه وهى ٺه گهر شتڻڪ روويدا زهرهرو زيانمان ڪه متر ٻت و، هاورڻيان پابه ند بوون به برياره ڪان به ٺام لهو ڪا تانه داشيوعى تڻڪڻشهر { غه فور ڪويخا عهلى } له شيوعيه پڻشه ننگ و دڻرينه ڪان ي حزب هاته پڻشه وهو ما يڪه ڪه لڻم وهرگرت و له منى نزيڪ ڪرده وهو و به ٺه سپايى وتى : له گه ٻت ٺه مرمر

وته‌حدای مردن ئە‌کەم و لە ناو چە‌پ‌ئە‌ ر‌ئ‌زاندا وتارە‌کە‌مان بە
سە‌لامە‌تی پ‌ئ‌شکە‌شکردو " ن‌ئ‌رە‌ هاتە‌ سەر وتاری پارتی دیموکراتی
کوردستان ئە‌وانیش وتاری خ‌ئ‌یان خ‌و‌ئ‌نده‌وه.

ئ‌اهە‌نگە‌که‌ ز‌ئ‌ر ر‌ئ‌کۆ‌پ‌ئ‌ک بوو، هە‌موو شت‌ئ‌ک بە باشی ت‌ئ‌پە‌ربوو بە‌ئ‌ام
لە‌ ک‌ئ‌تاییدا هە‌ندی هە‌رزە‌و نە‌زان و داخ لە‌ د‌ئ‌ دە‌ست‌ئ‌نکرد بە
ئ‌اژاوە‌نە‌وه و ج‌ئ‌ئ‌ودان و ه‌ئ‌رشکردنە‌ سەر حزبی شیوعی ع‌ئ‌راق و
پارتی دیموکراتی کوردستان و، هە‌و‌ئ‌یاندا دە‌مە‌قا‌ئ‌ه لە‌ گە‌ئ‌ هە‌ردوو
هاور‌ئ‌ی شیوعی لاو { نە‌جیب ش‌ئ‌خ مە‌مە‌د و حە‌مید مە‌جید قادر زە‌هاوی}
دروست بکە‌ن { نە‌جیب لە‌ سا‌ئ‌ی 1983 بە‌ دە‌ست‌ئ‌کی چە‌پ‌ئ‌ه لە‌ گە‌ئ‌ هاوری
کامل ئە‌حمە‌د سە‌مین لە‌ مە‌س‌ئ‌یی — قەرە‌داغ شە‌هید کران} و { حە‌مید
لە‌ سا‌ئ‌ی 1995 بە‌ گۆ‌للە‌ی و‌ئ‌ شە‌هید کرا} و، لە‌ و کاتە‌دا پ‌ئ‌لیس و
عە‌سکەر نە‌یان‌ئ‌شت شەر بک‌ر‌ئ‌ت و من و کاک ئە‌حمە‌د کە‌لارییان بانگکرد
ب‌ئ‌ لیوا و لە‌و‌ئ‌ لیوا (نسیف جاسم سامرای) لە‌ پاشان بوو بە
راو‌ئ‌ژکاری سە‌ربازی سە‌دام حوسە‌ئ‌ن وتی : ئ‌ئ‌وه بران و پ‌ئ‌ویستە
ئ‌اشت‌ئ‌بنە‌وه و ک‌ئ‌شە‌کانتان چارە‌سەر بکە‌ن و، لە‌و‌ئ‌ بە‌ کوردی بە‌ کاک
ئ‌حمە‌دم وت جوان و نایا بە‌ ئ‌امر لیوا ئ‌ام‌ئ‌ژکاریمان ئە‌کات و کاک
ئ‌حمە‌د ئە‌یزانی من هاوری قوتابخانە‌ی ئ‌امادە‌یی بووم لە‌ گە‌ئ‌
براکانی کاک حە‌سە‌ن و کاک حوسە‌ئ‌ن و کە‌ وام وت کاک ئە‌حمە‌د هاتە
پ‌ئ‌شە‌وه و داوای ل‌ئ‌بۆردنی کردو یە‌کترمان ماچ کرد.

بە‌ئ‌ بە‌و ش‌ئ‌‌وه‌یە ئ‌اهە‌نگمان گ‌ئ‌‌راو ر‌ئ‌کخراوە‌کە‌مان بوو بە
ر‌ئ‌کخراو‌ئ‌کی ئ‌اشکرا بە‌ئ‌ام کە‌سانی دوژمن و چ‌ئ‌کاوخ‌ئ‌رو دە‌ربە‌گی
ناوچە‌که‌ دژایە‌تی ب‌ئ‌وچانی حزبیانکرد ب‌ئ‌یە‌ بارود‌ئ‌خمان لە‌ گە‌ئ‌
حکومە‌ت وە‌ ک‌ جارانی ل‌ئ‌هاتە‌وه راوانان و گرتن.

17/3/2021